

Kroppslige minner - betydning av Dagbok og Besøk tilbake i avdelingen

Sissel Lisa Storli, PhD student ved Universitetet i Tromsø, Norge

SAMMENDRAG

Foredraget tok utgangspunkt i at det er ulike måter å betrakte pasienterfaringer fra et intensivforløp med sedering og respiratorbehandling på, noe som igjen får betydning for fokus i tiltak som Dagbok og Oppfølging.

- ”Hull” (*eng: Gap*) i minnet: Pasienten husker lite. Dagbok og oppfølging kan fylle hullet gjennom å gi informasjon om hva som har skjedd.
- ”Vrange” erfaringer: Pasienten erfarer, men erfaringene kan i stor grad være karakterisert av vrangforestillinger (hallusinasjoner, delusjoner). Det å få avklart at det vrange og ofte vonde ikke har skjedd blir sett på som viktig for pasientens mentale helse. Gjennom skildring av realitet kan dagbok og oppfølging nettopp få pasienten til å forstå at vrangforestillingene ikke har skjedd. Å få et realistisk bilde av behandlingsperioden blir et mål for oppfølgingen.
- Meningsfulle erfaringer: Pasienten erfarer og det som erfares har mening for pasienten i situasjonen (selv om det kan høres vrangt ut). Det er i ettertid, i forsøket på å forstå, at kaos oppstår. Perioden kan gi et slag hull i minnet, men det er i den kronologiske tiden. Pasienten er også i en kroppslig, levd tid hvor fortid, nåtid og fremtid er vevd sammen. Dagbok og oppfølging kan gi pasienten mulighet til å utforske, forstå og finne ny mening i erfaringer som har sin grunn i en levd kropp.

Gjennom å vise til deler av forskningsarbeidet ”Å leve med intensivtid” satte foredragsholder fokus på hvordan pasienterfaringer nettopp kan vise seg frem som meningsfulle i situasjonen og ”rette” i menneskers liv, og hvordan tekst i dagbok, samtale og besøk tilbake i intensivrommet kan hjelpe i menneskets egen prosess med å finne ny mening når kaos oppstår i ettertid. Et forløp med kritisk sykdom og intensivbehandling setter spor i menneskers liv. Minner bæres med, men disse minnene er ikke nødvendigvis klare i bevisstheten. Kroppslige minner utgjør en viktig del av minnespekteret. Dette er minner innskrevet i kroppen på et pre-refleksivt nivå med evne til å bli ”vekket” i sanselig gjenkjenning. Å finne mening i

kaosminner fremstår som en kritisk faktor i det å leve godt med minnene. Den tydelige sammenhengen mellom uklare, kroppslige minner og det å slite med angstproblematikk peker mot viktigheten av å tilby pasienter kilder til å forstå erfaringer og reaksjoner. Mennesket søker etter mening. Det handler om å forstå noe inn mot eget liv. Dagbok og møter kan ses på som en slags formidling mellom kaos og mening, men det er mennesket selv som må finne *sin* mening. Tekst og bilder i dagbok kan gi spor inn mot meningsaspekter, samtaler kan forfølge sporene og gi mulighet til å komme nærmere. Men å få gjenoppleve sanseinntrykk og stemning i intensivrommet kan "vekke" det uklare kroppslige og slik gi en unik mulighet til å bekrefte og forstå erfaringer.